

Toespraak van voorzitter Donald Tusk voor het Europees Parlement over de jongste Europese Raad, op 15 oktober 2015

Voorzitter, leden van het Europees Parlement,

Alvorens u te informeren over de Europese Raad van 15 oktober en de volgende stappen die nu moeten worden gezet, wil ik graag het volgende zeggen:

De crisis, of beter gezegd de uitdaging, waarmee wij allen, als gemeenschap, als Europese Unie, momenteel worden geconfronteerd, is misschien wel de grootste die wij in tientallen jaren hebben meegemaakt. Ik twijfel er niet aan dat deze uitdaging potentieel de Europese Unie die wij hebben opgebouwd, kan veranderen. Zij zou zelfs bereikte successen, zoals bijvoorbeeld het reizen zonder grenzen tussen Schengenlanden, ongedaan kunnen maken. En wat nog gevaarlijker is, zij zou een aardverschuiving in het Europese politieke landschap teweeg kunnen brengen. En dit zijn geen veranderingen ten goede. Wij beleven echt buitengewone tijden, die buitengewone maatregelen, buitengewone offers en buitengewone solidariteit vereisen. Voor mij, als voorzitter van de Europese Raad, en ik meen voor de meesten van ons, is het van het allerhoogste belang de eenheid tussen onze lidstaten en onze Europese instellingen te waarborgen. Samen zullen wij deze crisis oplossen. Ik wil niet denken aan het alternatief, mochten wij daar niet in slagen.

Van meet af aan heb ik onderstreept dat onze buitengrenzen moeten worden beschermd. Wij zijn het nog niet eens over de manier waarop dat in operationele termen moet gebeuren maar onze leiders zijn het er althans over eens dat onze prioriteit moet zijn de buitengrenzen van de EU te beschermen. Helaas zal de situatie nog slechter worden, iets waarvoor ik deze vergadering in mijn vorige toespraak heb gewaarschuwd. Ik doel, bijvoorbeeld, op de nieuwe golf van vluchtelingen vanuit Aleppo en de regio's waar de Russische bombardementen in Syrië plaatsvinden, die heeft geleid tot meer dan 100.000 nieuwe vluchtelingen.

Geachte leden,

Tijdens de jongste Europese Raad hebben de leiders voorzichtig positief gereageerd op het werk van de Europese Commissie betreffende een akkoord met Turkije inzake migratie. Ik wil hier persoonlijk mijn dank uitspreken aan vicevoorzitter Timmermans, die nu hard werkt aan de technische details. Laat mij nogmaals benadrukken dat een akkoord met Turkije alleen zinvol is als daarmee wordt bijgedragen aan het indammen van de migratiestromen naar Europa. Die samenwerking zal niet gemakkelijk zijn. Wij moeten niet de illusie koesteren dat welk derde land ook, met inbegrip van Turkije, in onze plaats onze grenzen kan beschermen.

Ten tweede hebben de leiders de balans opgemaakt van het werk om de elf „hotspots” in Griekenland en Italië volledig operationeel te maken voor eind november. Die termijn is ambitieus en vereist dat aan Frontex en het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) aanzienlijk sneller mankracht en middelen worden geleverd. Momenteel beschikken de Europese agentschappen over minder dan de helft van wat zij nodig hebben. Wat betreft de rol van hotspots, hebben wij een openhartig debat aangevat over de manier waarop die moeten functioneren. Dat werk is nog niet af.

Ten derde hebben wij uitvoerig besproken hoe wij onze grenzen kunnen beschermen. Wij moeten onmiddellijk een eind maken aan deze volstrekt overbodige woordenstrijd tussen de voorstanders van bescherming van de buitengrenzen en degenen die solidariteit en openheid bepleiten. We hebben beide nodig. Wij moeten de doeltreffende controle aan de buitengrenzen herstellen om een begin te maken met het beheersen van de situatie aan onze grenzen. Dat moet ook het tegengaan van de illegale overschrijding van onze grenzen, de registratie van alle asielzoekers, en de organisatie van passende opvangvoorzieningen inhouden. Op zich zal dat de stroom niet stelpen. Maar zij zal er aanzienlijk door verminderen. In dit verband heeft de Europese Raad besloten dat Frontex ruimer zal worden uitgebouwd dan zijn huidige mandaat mogelijk maakt. Het zal in staat zijn in grenscrisis sneller en assertiever op te treden. En het zal het voortouw nemen bij de terugkeer van irreguliere migranten. Wij hebben de hulp van het Europees Parlement nodig om dit zo spoedig mogelijk te doen. Het is zaak Frontex toe te rusten met de instrumenten die nodig zijn om de Europese grenzen volledig te beschermen. Ik wil mijn waardering uitspreken voor het

indrukwekkende werk van de leden betreffende de financiering van Frontex en het EASO.

Tevens zullen wij moeten werken aan manieren om onze interne solidariteit tussen de lidstaten verder te ontwikkelen. Een eerste stap is het verstrekken aan Frontex en het EASO van alle middelen die zij nodig hebben, alsook de uitvoering van het tijdelijk mechanisme voor herplaatsing om de last te verlichten van onze lidstaten die het meest getroffen zijn.

Geachte leden,

Deze crisis heeft niet alleen betrekking op Syrische vluchtelingen. Over twee weken beleg ik een top van Europese en Afrikaanse leiders in Valletta. Met de hulp van onze Afrikaanse gesprekspartners willen wij met deze top bijdragen aan de totstandbrenging van een echt Europees-Afrikaans partnerschap inzake migratie.

De Europese Raad heeft besloten dat wij op billijke en evenwichtige wijze concrete operationele maatregelen wensen te formuleren inzake daadwerkelijke terugkeer en overname, ontmanteling van criminele netwerken en voorkoming van illegale migratie, tezamen met reële inspanningen ter bestrijding van de diepere oorzaken en ter ondersteuning van de sociaaleconomische ontwikkeling van Afrika en een belofte betreffende blijvende mogelijkheden voor legale migratie.

Onze intentie is mogelijkheden te verkennen om veilige en duurzame opvangvoorzieningen in de getroffen regio's op te zetten en blijvende vooruitzichten en adequate procedures te bieden voor vluchtelingen en hun gezinnen, onder meer in de vorm van toegang tot onderwijs en banen, totdat zij naar hun land kunnen terugkeren.

Tot slot zullen wij de lidstaten vragen om verder bij te dragen aan de inspanningen ter ondersteuning van het UNHCR, het Wereldvoedselprogramma en andere agentschappen, en ter ondersteuning van het Regionaal Trustfonds van de EU in respons op de Syrische crisis en het EU-Trustfonds voor Afrika.

Geachte voorzitter, geachte leden,

Wat ten slotte Groot-Brittannië betreft: ik heb de leiders geïnformeerd over de voorbereidende gesprekken die de afgelopen maanden tussen mijn ambtenaren en het VK hebben plaatsgevonden. Wij zijn ingenomen met de toezegging van premier Cameron dat hij begin november de specifieke punten van zorg van het VK schriftelijk zal uiteenzetten.

Ik dank u.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press